

القاء مقاومت به شته سبز هلو (*Myzus persicae*) در باقلاء توسط ییمارهای سالیسیلیک اسید و بتا-امینوبوتیریک اسید

عاطفه نایب‌زاده^۱، غلام‌رضا شریفی سیرچی^۲ و کمال احمدی^۳

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد بیوتکنولوژی کشاورزی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، ایران؛ ۲- گروه مهندسی کشاورزی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه هرمزگان، ایران؛ ۳- گروه گیاه‌پزشکی، دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان، ایران
(تاریخ دریافت: مرداد ۱۳۹۳؛ تاریخ پذیرش: آبان ۱۳۹۴)

چکیده

شته سبز هلو (*Myzus persicae*) یکی از آفات مهم درختان میوه هسته‌دار مانند هلو و گوجه است. علاوه بر این از گیاهان زراعی یک‌ساله مانند باقلاء، گوجه‌فرنگی، سیب‌زمینی، چغندر قند و علف‌های هرز نیز تغذیه می‌نماید. این شته با استفاده از خرطوم باریک خود به بافت بین سلولی گیاه نفوذ کرده و مقدار زیادی از شیره آوند آبکش را مصرف می‌کند، که این امر باعث ایجاد خسارات زیادی برای گیاهان میزبان می‌شود. در این تحقیق توانایی بتا-امینوبوتیریک اسید و سالیسیلیک اسید به منظور ایجاد مقاومت بر علیه شته سبز هلو روی گیاه باقلاء (*Vicia faba*) بررسی شده است. بدین منظور یک آزمایش فتوتیپی و یک آزمایش مولکولی انجام شد. نتیجه آزمایش فتوتیپی نشان داد که بتا-امینوبوتیریک اسید و سالیسیلیک اسید اثرات ممانعت‌کننده‌گی روی رشد و تکثیر شته سبز هلو داشته‌اند. این ییمارها با افزایش طول سیکل زندگی شته‌ها باعث کم شدن جمعیت شته شدند. نتیجه آزمایش مولکولی نشان داد که ییمارهای مذکور با افزایش بیان ژن کیتیناز گیاه باقلاء توانسته‌اند در این گیاه مقاومت القاء کنند.

واژه‌های کلیدی: باقلاء، بیان ژن، ژن کیتیناز، سیستم SAR، شته سبز هلو، مقاومت.

Resistance induction to green peach aphid (*Myzus persicae*) in broad bean by salicylic acid and β -aminobutyric acid

A. NAYEBZADEH¹, G. R. SHARIFI-SIRCHI²✉ and K. AHMADI³

1- Graduated Msc student of Agricultural Biotechnology Department, Agriculture College, Shahid Bahonar University of Kerman, Iran; 2- Agricultural Engineering Department, College of Agriculture and Natural Resource, Hormozgan University, Iran;
3- Department of Plant Protection, Faculty of Agriculture, Shahid Bahonar University of Kerman, Iran

Abstract

Green peach aphid (*Myzus persicae*) is the most important pest of stone fruit trees such as peach and plum. It damages annual crops as common bean, tomato, potato, cabbage and herbs. The aphid uses its slender stylet to penetrate the plant tissues intracellularly and consume considerable amount of phloem sap, causing extensive damage to host plants. In this study, ability of β -aminobutyric (BABA) and salicylic acid (SA) to induce resistance against *Myzus Persicae* on broad bean (*Vicia faba*) were investigated. For this purpose, one phenotype experiment and one molecular experiment were performed. Greenhouse experiments showed that BABA and SA treatments had inhibitory effects on aphid's growth and development by increasing life cycle length and decreasing of reproduction. Results of molecular experiment showed increasing mRNA levels of chitinase, after application of BABA and SA.

Key words: Chitinase gene, Faba bean, Gene expression, Green peach aphid, Systemic Acquired Resistance.

✉ Corresponding author: sharifisirchi@yahoo.com

مقدمه

اسید القاء شود (Jakab *et al.*, 2001). دیناری و همکارانش در تحقیق خود نشان دادند که غلاظت‌های ۶۰۰ و ۸۰۰ میکرو مولار سالسیلیک اسید باعث القاء مقاومت در گندم علیه شته روسی گندم می‌شود (Dinary *et al.*, 2015). در تحقیقی دیگر، به کارگیری سالسیلیک اسید باعث مقاومت گیاه کلزا (رقم اکاپی) علیه شته مومنی کلم شد (Lotfi *et al.*, 2014). در سال ۲۰۰۵ گامز و همکارانش اثر سیلیکون (کلسیم سیلیکات) و آلدگی قبلی با شته را روی القای مقاومت به افت *Schizophis graminum* در گیاه گندم بررسی کردند. آنها بیان داشتند که سیلیکون و آلدگی قبلی با شته باعث القای مقاومت به گیاهان گندم در برابر آفت مذکور می‌شود (Gomes *et al.*, 2005). تی آی و زهانگ در سال ۲۰۰۹ اثر کاربرد خارجی کلرید مس باعث افزایش تجمع متabolیت‌های ثانویه‌ای چون ترپنوتئید، تانن و فلاونوئیدها و در نتیجه افزایش مقاومت گیاه به حشرات می‌شود (Ti and Zhang, 2009). ترکیباتی چون ۲ و ۶ دی کلرو ایزو نیکوتینیک اسید (INA)، بتا-امینو بوتیریک اسید (BABA) و بنزو تیادیازول (BTH) باعث بیان ژن‌های SAR و القای مقاومت می‌شوند (Edreva, 2004). بر اساس تحقیق (Cao *et al.*, 2014) در سال ۲۰۱۴ که روی گیاه گندم انجام شده است، BABA می‌تواند مقاومت به آفت *Sitobion avanea* F. را در گندم القا کند. در این تحقیق اثر بتا-امینو بوتیریک اسید و سالسیلیک اسید از نظر فنوتیپی و مولکولی، روی القای مقاومت بر علیه شته سبز هلو در گیاه باقلا بررسی شده است.

روش بررسی

پرورش شته‌ها: شته‌ها روی برگ‌های باقلا روی آگار رشد و تکثیر یافتنند. برای تهیه محیط کشت ۳/۵ گرم آگار میکروبیولوژی در ۵۰۰ میلی لیتر آب حل و درون ارلن ۱۰۰۰ میلی لیتر ریخته و درب آن با فویل و گاز سترون بسته شد. ارلن حاوی آب آگار به مدت ۲۰ دقیقه اتوکلاو شد (Salari *et al.*, 2010). محیط کشت اتوکلاو شده درون

شته سبز هلو به رنگ سبز زیتونی با انتهای پنجه و نوک کورنیکول تیره است (Moran and Thompson, 2001). شته‌ها با فرو بردن خطرطم خود به داخل برگ‌ها، از شیره گیاه تنفسیه کرده و موجب زرد شدن و پژمردگی برگ‌ها می‌شوند. شته‌ها ناقل بیماری‌های ویروسی نیز می‌باشند (Clements *et al.*, 2000) که ضرر و زیان این مسئله از خسارت مستقیم شته بیشتر است (Klingler *et al.*, 2005). این شته دامنه میزبانی وسیعی (بیش از ۵۰ خانواده) دارد و از اواسط بهار روی گیاهان یک‌ساله پهنه برگ مهاجرت می‌کند و تا آخر تابستان روی این گیاهان فعالیت دارد. از اوآخر تابستان دوباره روی درختان بر می‌گردد و پس از به وجود آوردن افراد نر و ماده و جفت‌گیری، تخمهای زمستانه خود را روی این درختان قرار می‌دهد. در شرایط گلخانه و نواحی گرم این شته در تمام مدت سال به صورت غیر جنسی فعالیت دارد و در آنها افراد نر به وجود نمی‌آید (Kennedy *et al.*, 1962). در سال‌های اخیر ترکیبات سنتیک و هورمون‌های زیادی نظیر بتا-امینو بوتیریک اسید (BABA)، جاسمونیک اسید (MeSA)، سالسیلیک اسید (SA)، متیل سالسیلیک (JA) و بنزو تیادیازول (BTH) و غیره برای کنترل آفات و بیماری‌ها بدون نشان دادن اثر آنتی‌بیوسیسی مستقیم آنها، به کار برده شده است (Thaler *et al.*, 1996; Conrath, 2009; Walling, 2000; Vancanneyt *et al.*, 2001; VanPoecke and Dicke, 2004). پاسخ‌های دفاعی سلول توسط پدیده مقاومت القایی افزایش می‌یابد. این پاسخ‌ها شامل پاسخ فوق حساسیت، تقویت دیواره سلولی، انفجار اکسیداتیو و بیان ژن‌های دفاعی مختلف می‌باشد (Cohen *et al.*, 1994). سیستم‌های القایی مختلفی برای ایجاد مقاومت در گیاهان وجود دارد از جمله این سیستم‌ها، سیستم SAR (Systemic Acquired Resistance) است (Sheng *et al.*, 2004). القای SAR نیاز به تجمع مولکول‌های سالسیلیک اسید (pathogenesis-related PR) را تحریک می‌کند. البته مکانیسم SAR می‌تواند بعد از کاربرد خارجی موادی مانند سالسیلیک اسید و بتا-امینو بوتیریک

دیگری بهمین ترتیب آماده و با BABA (۲۵۰ ppm) تیمار شدند.

آزمایش گلخانه‌ای: در این آزمایش گلدان‌ها در یک قفس توری به ابعاد ۲ متر $\times$ ۲ متر $\times$ ۰۶ متر قرار داده شدند. در مرحله ۴-۶ برگی ابتدا شته‌ها روی بوته‌ها قرار داده شدند. برای آلوده‌سازی گیاهان از شته‌های ماده بالغ آماده شدند. پوره‌زائی استفاده گردید. بدین منظور شته‌ها همراه با برگ محل زندگی‌شان برداشته و به صورت وارونه روی سرشاخه‌های گیاهان قرار داده شدند (به ازاء هر برگ ۲ شته). ۲ روز بعد که شته‌ها کاملاً مستقر شدند، بوته‌ها تیمار شدند. ۳ روز بعد اولین آماربرداری انجام شد. بدین ترتیب که در هر بوته یک برگ از بالا و یک برگ از پایین به طور تصادفی انتخاب شد و تعداد شته‌های زنده روی آن شمارش و یادداشت شد. ۶ روز بعد دومین و ۹ روز بعد سومین آماربرداری انجام و نتایج یادداشت شد. در تمام مدت آزمایش خاک گلدان‌ها با فاصله ۳ روز یک‌بار آبیاری شد. در این مدت گلدان‌های شاهد در قفس توری نگهداری و با آب مقطر آبیاری شدند.

آنالیز واریانس: نتایج حاصل از نمونه‌برداری آزمایش‌ها در قالب طرح کاملاً تصادفی تجزیه و تحلیل شدند. مقایسه میانگین داده‌ها توسط آزمون دانکن صورت گرفت. نمودارها توسط نرم‌افزار اکسل رسم شدند.

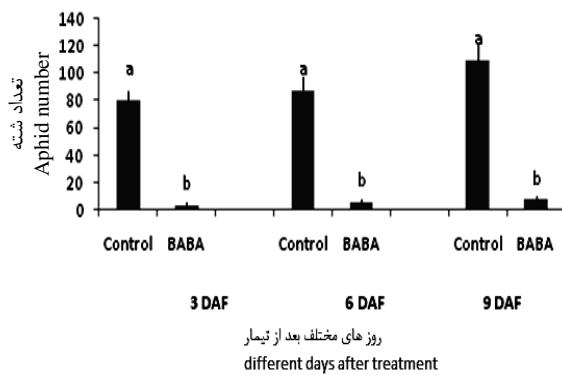
آزمایش مولکولی: در این آزمایش گلدان‌ها در یک قفس توری به ابعاد ۲ متر (طول) $\times$ ۲ متر (ارتفاع) $\times$ ۰۵ متر (عرض) قرار داده شدند. آلوده‌سازی در مرحله ۴-۶ برگی و مطابق بند ۲، ۳ انجام شد. ۲ روز بعد که شته‌ها کاملاً مستقر بودند، بوته‌ها تیمار شدند. ۸ ساعت بعد اولین نمونه‌برداری انجام شد، بدین ترتیب که از هر بوته، ۵ برگ باقلاً (که حدوداً ۲ گرم می‌شود)، چیده شد. در فویل پیچیده و در ازت مایع نگهداری شد. ۷۲ ساعت بعد دومین cDNA RNA آن استخراج شد. RNA ساخته و برای بررسی بیان ژن استفاده شد. در تمام مدت

ظرف‌های یک‌بار مصرف کوچک با ابعاد ۵ سانتی‌متر (قطر) در ۴ سانتی‌متر (ارتفاع) ریخته شد. بعد از ۱۰ دقیقه محیط می‌بندد. برگ‌ها روی محیط کشت منجمد شده قرار داده شدند. نقش آب آگار تامین رطوبت برگ‌ها بود و برگ‌ها محل تکثیر و پرورش شته‌ها بودند. برای جایه‌جا کردن شته‌ها از قلم موی چهار صفر استفاده شد. قلم موی چهار صفر را در آب زده تا نوک آن کمی مرتبط شود، بعد شته‌ها با آن برداشته و روی برگ‌ها گذاشته شدند. معمولاً ۳-۴ شته روی هر برگ کافی است. درب‌های کوچکی از جنس تور ارگانیک روی ظرف‌ها گذاشته و با کش بسته شدند. ظرف‌ها در سینی قرار داده شده و در اتفاقک رشد با دمای ۲۵ درجه سلسیوس، ۱۴ ساعت نور و رطوبت نسبی تقریبی ۴۰ درصد نگهداری شدند. بعد از گذشت یک هفته شته‌ها پوره‌زایی کرده و برای تکثیر بعدی آماده شدند. تعداد شته‌های هر ظرف (کلنی) به طور متوسط تا ۲۵ عدد افزایش یافت. زمان‌بندی تکثیر شته‌ها به گونه‌ای بود که هنگام ۴-۶ برگی شدن گیاهان باقلاً، شته کافی وجود داشت (Salari et al., 2010).

تیمار گیاهان با سالیسیلیک اسید و بتا‌امینوبوتیریک اسید: دانه‌های باقلا (Vicia faba linea cv Aquadulce) در گلدان‌هایی با ابعاد ۱۰ سانتی‌متر قطر با ۱۵ سانتی‌متر ارتفاع و پر شده با خاک سترون، کاشته شدند. گلدان‌ها در گلخانه نگهداری شدند (در این آزمایش ۱۶ تکرار در نظر گرفته شد). شرایط گلخانه‌ای 1 ± 28 درجه سلسیوس (روز و شب) با ۱۴ ساعت نور طبیعی و رطوبت نسبی تقریبی ۶۰ درصد اعمال شد. زمانی که گیاهان به مرحله ۴-۶ برگی و ارتفاع ۸-۱۰ سانتی‌متری رسیدند، برای هر گلدان ۲ گیاه نگهداری و بقیه حذف شدند. برگ‌ها با تیمار سالیسیلیک اسید (1mM) اسپری شدند (۱۵ سی سی برای هر گلدان). البته اسپری برگی گیاهان شاهد با آب مقطر صورت گرفت. بتا‌امینوبوتیریک اسید و سالیسیلیک اسید از شرکت شیمیابی Sigma-Aldrich خریداری شدند. گلدان‌های

نتیجه و بحث

آزمایش گلخانه‌ای: BABA و SA در هر سه زمان باعث کاهش تعداد شته‌ها شده بودند (شکل ۱ و ۲). همان‌طور که در شکل واضح است تعداد شته‌ها در اولین داده برداری (۳ روز اول) کمتر هستند و بعد از ۶ و ۹ روز تعداد شته‌ها رو به افزایش می‌نهد. به هر حال میانگین تعداد شته‌ها روی گیاهانی که توسط BABA و SA تیمار شده‌اند، همگی در یک کلاس (کلاس b) قرار گرفتند و گیاهان کنترل در هر سه داده برداری نیز در یک کلاس (کلاس a) قرار گرفتند.

شکل ۱- مقایسه میانگین تعداد شته‌ها روی گیاهان تحت تیمار BABA در زمان‌های مختلف $\pm$ انحراف استاندارد: گیاهان تحت تیمار بتا-امینوبوتیریک اسید، Control: گیاهان شاهد، DAF: روز بعد از تیمار کردن گیاهان آلوهه به شته توسط بتا-امینوبوتیریک اسید. حروف مختلف (a, b) در هر ستون نشان‌دهنده اختلاف معنی‌دار است. I: بارها نشان‌دهنده انحراف استاندارد می‌باشد.

Fig. 1. Mean comparison of aphid number per plant under BABA treatments with different time points $\pm$ SE. BABA: plant under β -aminobutyric acid treatment, DAF: Day after treatment with BABA on infested plants by aphids. Different letters (a, b) at each column denote significant differences

آزمایش مولکولی

نتیجه آزمایش مولکولی نشان‌دهنده آن است که تیمار بتا-امینوبوتیریک اسید و سالیسیلیک اسید نسبت به کنترل باعث افزایش بیان نسبی ژن کیتیناز شده است. این افزایش بیان در ۸ و ۷۲ ساعت بعد از آلوهگی کاملاً مشهود است.

آزمایش خاک گلدان‌ها با تناوب یک روز در میان آبیاری شد. در این مدت گلدان‌های شاهد در قفس توری نگهداری و با آب مقطر آبیاری شدند.

۱- استخراج RNA از برگ‌های باقلا: استخراج براساس روش پیشنهادی فاروق و همکاران انجام گردید (Farough et al., 2007). کیفیت و خلوص RNA با استفاده از روش‌های اسپکتروفوتومتری (میزان جذب نور در طول موج‌های ۲۶۰/۲۸۰ نانومتر) و الکتروفورز روی ژل آگارز بررسی شد.

۲- آماده سازی cDNA: جهت First Strand cDNA ,Fermentas ژن کیتیناز از Synthesis Kit استفاده شد. بدین منظور پس از استخراج RNA، از طریق رونوشت‌برداری معکوس از روی RNA تک رشته‌ای، توالی DNA مکمل (cDNA) تهیه شد. سپس در مرحله بعد توسط واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز توالی دو رشته‌ای DNA مربوط به ژن مورد نظر تکثیر شد.

۳- آزمایش بیان ژن کیتیناز توسط PCR : به منظور آزمایش بیان ژن کیتیناز آغازگرهای اختصاصی زیر طراحی شدند (Farough et al., 2007).

F:5'-ATTATTGTTCTTTAGTCCT)-3'
R:5'-(GGCGGCACGGGTAGGGTGACATTG)-3'.

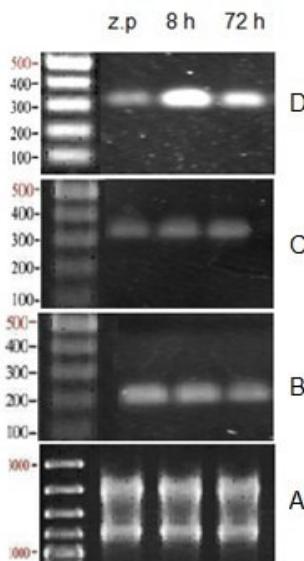
همچنین از ژن ribosomal RNA (18s rRNA) به عنوان ژن نشانگر با پرایمرهای زیر استفاده گردید.

F:5'-(AAGACGAACAATGCG)-3',
R:5'-(CGACCATACTCCCCC)-3'.

هر واکنش PCR شامل ۱ μ l از هر آغازگر، ۱ μ l از cDNA و ۱۳ μ l master mix (Fermentas) شرایط قرار داده شدند:

۹۴ درجه سلسیوس برای ۳ دقیقه، ۳۵ چرخه در ۹۰ درجه سلسیوس برای ۳۰ ثانیه، ۵۰ درجه سلسیوس برای ۱ دقیقه، ۷۲ درجه سلسیوس برای ۱ دقیقه و در نهایت درجه سلسیوس برای ۵ دقیقه.

F در گیاه کنجد سبب کاهش جمعیت حشرات سس، شته سبز هلو و مگس سفید گردید. به علاوه، افزایش عملکرد دانه کنجد را نیز به همراه داشته است.

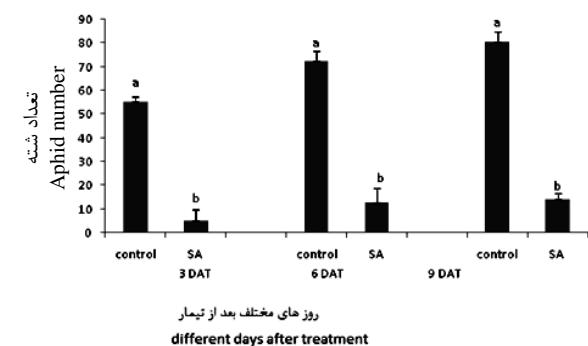

شکل ۳- افزایش بیان نسبی ژن کیتیناز گیاه باقلا تحت تیمار بتا-امینو بوتیریک اسید. A: کل RNA موازن شده، B: ژن 18S rRNA موازن شده، C: ژن کیتیناز در گیاهان کنترل، D: ژن کیتیناز در گیاهان تیمار شده با بتا-امینو بوتیریک اسید، Z.P: زمان صفر، ۸: ۸ ساعت بعد از تیمار کردن گیاهان آلوده به شته توسط بتا-امینو بوتیریک اسید، ۷۲: ۷۲ ساعت بعد از تیمار کردن گیاهان آلوده به شته توسط بتا-امینو بوتیریک اسید

Fig. 3. Semi increase of *chitinase* gene expression in faba bean under BABA treatment. A: Total balanced RNA, B: Balanced 18S rRNA gene, C: *chitinase* gene expression in control plants, D: *chitinase* gene expression in treated plant with β -aminobutyric acid, Z.P: zero time point, 8 h: 8 hours after BABA treatment on infested plant by aphid, 72 h: 72 hours after BABA treatment on infested plant by aphid.

سالیسیلیک اسید به عنوان یک فیتوهورمون نقش مرکزی در سیگنال دفاعی گیاه دارد. میزان سالیسیلیک اسید در پاسخ به پاتوژن‌ها و آفات ایجاد شده افزایش می‌یابد و بیان ژن‌های SA را القا می‌کند (Mewis *et al.*, 2006). کاربرد خارجی PR گیاهان را در برابر پاتوژن‌ها و آفات محافظت کرده و بیان ژن‌های PR را القا می‌کند. SA برای مسیر SAR مورد نیاز است. SAR حالت القا شده مقاومت است که در گیاه در پاسخ

میزان بیان ژن rRNA 18s به عنوان ژن نشانگر در هیچ کدام از مراحل نمونه برداری تغییر نکرد. در این تحقیق اعمال تیمارهای BABA و SA سبب کاهش میانگین جمعیت شته‌ها بر روی برگ گیاه باقلا شدند.

شکل ۲- مقایسه میانگین تعداد شته‌ها روی گیاهان تحت تیمار SA در زمان‌های متفاوت ± انحراف استاندارد SA: گیاهان تحت تیمار اسید سالیسیلیک، Control: گیاهان شاهد، DAF: روز بعد از تیمار کردن گیاهان آلوده به شته توسط بتا-امینو بوتیریک اسید. حروف مختلف (a, b) در هر ستون نشان‌دهنده اختلاف معنی‌دار است. I: بارها نشان‌دهنده انحراف استاندارد می‌باشد.

Fig. 2. Mean comparison of aphid number per plant under SA treatments with different time points ± SE. SA: plant under salicylic acid treatment, DAF: Day after treatment with SA on infested plants by aphids. Different letters (a, b) at each column denote significant differences.

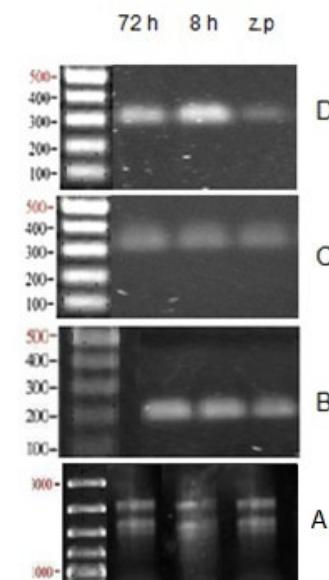
همچنین، بیان نسبی ژن کیتیناز تحت تأثیر تیمارهای BABA و SA توسط واکنش زنجیره‌ای پلیمراز نیمه کمی مورد ارزیابی قرار گرفت که نتایج نشان دادند که بیان نسبی ژن کیتیناز گیاهانی که تحت تیمارهای مذکور قرار گرفته بودند، نسبت به گیاهان شاهد بیشتر بود. این نتایج مؤید نتایج آزمایش وار و همکاران (War *et al.*, 2015) از لحاظ تأثیر SA بر مقاومت به آفات بود. آنها در تحقیق خود از تیمارهای اسید سالیسیلیک و جاسمونیک برای کنترل کرم غوزه پنبه بر روی JA گیاه بادام زمینی استفاده نمودند. کاربرد خارجی SA و سبب افزایش تولید آنزیم‌های آنتی‌اکسیدانت در گیاه شد و رشد و نمو کرم غوزه را نیز کاهش داد. در تحقیقی، Mahmoud (2013) نشان داد که کاربرد خارجی SA + Potassin-

که مقاومت را در برابر طیف وسیعی از پاتوژن‌ها و آفات القا می‌کند. این ترکیب از طریق مکانیسم‌های دفاعی مختلفی عمل می‌کند که شامل موافع فیزیکی و تعییرات بیوشیمیایی است. شواهد نشان می‌دهد که بتا-آمینوبوتیریک اسید گیاهان را از طریق مکانیسم‌های ویژه مقاومت در برابر تنش‌ها محافظت می‌کند (Beheshti et al., 2011; Eyles et al., 2009). سبک عمل BABA به خوبی مشخص نشده است، اما چندین گزارش نشان داده‌اند که BABA تجمع پروتئین‌های PR (کیتیناز) را فعال می‌کند. برای مثال BABA تجمع پروتئین‌های PR3 (کیتیناز) را در گیاه فلفل، گوجه‌فرنگی و تنباقو فعال می‌کند (Hwang et al., 1997). از طرف دیگر در تحقیقی نشان داده شد که BABA مقاومت به بیماری را افزایش داد، ولی باعث تجمع پروتئین‌های PR در تنباقو نشد. بنابراین این شواهد نشان می‌دهد که پروتئین‌های PR نمی‌توانند تنها عامل ایجاد مقاومت باشند (Jakab et al., 2001). پاسخ‌های دفاعی دیگری که توسط BABA القا می‌شود، شامل القای پاسخ فوق حساسیت (HR)، رسوب کالوز و تجمع لیگنین است. بنابراین BABA می‌تواند یا از طریق مسیر سیگنانالی وابسته به SA و یا از طریق مسیر سیگنانالی مستقل از SA مقاومت را در گیاهان القا کند (Cohen et al., 1994). با توجه با تأثیر مثبت تیمارهای SA و BABA بر کترول رشد و نمو شته سبز هلو و از طرف دیگر تأثیرات نامطلوب زیست‌محیطی گسترده کاربرد سوم شیمیایی پیشنهاد می‌گردد تا تحقیقات کاربردی بیشتر بر روی این تیمارها به منظور تجاری‌سازی استفاده از آنها و کاهش مصرف سوم شیمیایی انجام شود.

References

- BEHESHTI, B., G. R. SHARIFI SIRCHI, M. A. MANSOURI and N. L. HOSSEINIPOUR, 2011. Resistance to Citrus canker in key-mexican lime induced by β -amino butyric acid (BABA) and green tea, American journal of agricultural and biological sciences, No. 6: 242-248.

به پاتوژن‌ها و آفات نمایان می‌شود. القاء سیگنانال SA و SAR در ارتباط با تجمع پروتئین‌های PR مانند کیتیناز (PR3) می‌باشد (Walling, 2008).

شکل ۴- افزایش بیان نسبی ژن کیتیناز گیاه باقلا تحت تیمار سالیسیلیک اسید. A: کل RNA موازن شده، B: ژن 18S rRNA موازن شده، C: ژن کیتیناز در گیاهان کنترل، D: ژن کیتیناز در گیاهان تیمار شده با سالیسیلیک اسید، Z.P: زمان صفر، 8 h: 8 ساعت بعد از تیمار کردن گیاهان آلوهه به شته توسط سالیسیلیک اسید، 72 h: 72 ساعت بعد از تیمار کردن گیاهان آلوهه به شته توسط سالیسیلیک اسید

Fig. 4. Semi increase of *chitinase* gene expression in faba bean under SA treatment. A: Total balanced RNA, B: Balanced 18S rRNA gene, C: *chitinase* gene expression in control plants, D: *chitinase* gene expression in treated plant with Salicylic acid, Z. P: zero time point, 8 h: 8 hours after SA treatment on infested plant by aphid, 72 h: 72 hours after SA treatment on infested plant by aphid

نتایج تأثیر BABA در تحقیق حاضر مؤید کشف Cao et al. (2014) مبنی بر تأثیر مثبت این ماده بر روی شته سبز بود. آنها مشاهده نمودند تیمار این ماده به صورت همراه با آبیاری خاک در گیاه گندم سبب کاهش رشد و توسعه این آفت گردید.

بتا-آمینو بوتیریک اسید یک اسید آمینه غیرپروتئینی است

- CAO, H. H., M. ZHANG, H. ZHAO, Y. ZHANG, X. X. WANG and S. S. GUO, 2014. Deciphering the Mechanism of B-Aminobutyric Acid-Induced Resistance in Wheat to the Grain Aphid, *Sitobion avenae*, Plos one, No. 9: e91768.
- CLEMENTS, K. M., C. E. SORENSEN, B. M. WIEGMAN, and M. R. ROE, 2000. Insecticide resistance in the *Myzus persicae* complex (Homoptera: Aphididae) with emphasis on tobacco pest management, Reviews in toxicology, No. 3: 1-23.
- COHEN, Y., T. NIDERMAN, E. MOSINGER and R. FLUHR, 1994. β -aminobutyric acid induces the accumulation of pathogenesis - related proteins in tomato (*Lycopersicon esculentum* L.) plants and resistance to late blight infection caused by *Phytophthora infestans*, Plant Physiology, No. 104: 5 - 66.
- CONRATH, U. 2009. Priming of Induced Plant Defense Responses, Advances in Botanical Research, No. 51: 361-395.
- DINARY, A., L. DOLATY, M. NEMATOLAHY and S. FORUTAN, 2015. Effects of different doses of SA, on wheat resistance induction against Russian aphid of wheat. The First Conferences on New Finding in Environment and Agricultural Ecosystems, Tehran. Iran.
- EDREVA, A. 2004. A novel strategy for plant protection: Induced resistance, Journal of Cell and Molecular Biology, No. 3: 61-69.
- ELYES, A., P. BONELLO, R. GANLEY and C. MOHAMMED, 2009. Induced resistance to pests and pathogens in trees, New Phytologist, No. 185: 893-908.
- FAROUGH, M. U., N. M. ABUZEID, K. H. EBADE, M. H. SOLEIMAN and N. F. AL BADUE, 2007. *Chitinase* gene in *vicia faba*, Arab Journal of Biotechnology, No. 10: 289-300.
- GOMES, F. B., J. MORAES, C. SANTOS and M. GOUSSAIN, 2005. Resistance induction in wheat plants by silicon and aphids, Science agriculture, No. 6.
- HWANG, B. K., J. Y. SUNWOO, Y. J. KIM and B. S. KIM, 1997. Accumulation of β -1, 3- glucanase and chitinase isoforms and salicylic acid in the DL - β -amino-n butyric acid - induced by β - aminobutyric acid and green tea, American Journal of Agricultural and Biological Sciences, No. 2: 242 - 248.
- JAKAB, G., V. COTTIER, V. TOQUIN, G. RIGOLI and L. ZIMMERLI, 2001. β -aminobutyric acid induced resistance in plants, Journal Plant Pathology, No. 107 : 29-37.
- KENNEDY, J. S., M. F. DAY and V. F. EASTOP, 1962. A conspectus of aphids as vector of plant viruses, Commonwealth Institute of Entomology: CAB London.
- KLINGLER, J., R. CREASY, L. GAO, R. M. NAIR, A. S. CALIX, H. S. JACOB, O. R. EDWARDS and K. B. SINGH, 2005. Aphid resistance in *Medicago truncatula* involves anti xenosis and phloem-specific, inducible antibiosis, and maps to a single locus flanked by NBS-LRR resistance gene analogs, Plant Physiology, No. 4: 1445-55.
- LOTFI, R., L. DOLATI and F. SHEKARI, 2014. Effect of SA on rapeseed (*Brassica napus*) resistance induction against cabbage aphid in greenhouse. The Second National Conference on Climate Change and Its Effect on Agriculture and Environment. West Azarbaijan. Iran.
- MAHMOUD, M. F. 2013. Induced plant resistance as a pest management tactic on piercing sucking insects of sesame crop, Arthropods, No. 2: 137-149.
- MEWIS, I., J. G. TOKUHISA, J. C. SCHULTZ, H. M. APPEL, C. ULRICHHS and J. GERSHENZON, 2006. Gene expression and glucosinolate accumulation in *Arabidopsis thaliana* in response to generalist and specialist herbivores of different feeding guilds and the role of defense signaling pathways, Phytochemistry, No. 67: 2450-2462.
- MORAN, P. J. and G. A. THOMPSON, 2001. Molecular responses to aphid feeding in *Arabidopsis* in relation to plant defense pathways, Plant Physiology, No. 125: 1074-1085.
- SALARI, E., K. AHMADI and R. ZAMANI, 2010. Study on the effects of acetonic extract of *Otostegia persica* (Labiateae) on three *Aphid* species and one stored product pest, Advances in Environmental Biology, No. 4: 346-349.

- SHENG, L., Z. ZHI-AN, L. MING, G. ZHEN-RONG, B. CHEN and H. WEI-DA, 2004. Purification and characterization of a novel chitinase from *Bacillus brevis*, Biochemical Biophysic, No. 34: 690-696.
- THALER, J. S., M. J. STOUT, R. KARBAN and S. S. DUFFEY, 1996. Exogenous jasmonates simulate insect wounding in tomato plants (*Lycopersicon esculentum*) in the laboratory and field, Journal of Chemical Chology, No. 22: 1767-1781.
- TI, X. and Q. ZHANG, 2009. Advances in research of induced resistance to insects in cotton, Front Biology, No. 4: 289- 297.
- VANCANNEYT, G., C. SANZ, T. FARMAKI, M. PANEQUE, F. ORTEGO, P. CASTANERA and J. J. SANCHEZ-SERRANO, 2001. Hydroperoxide lyase depletion in transgenic potato plants leads to an increase in aphid performance, Proceedings of the National Academy of Sciences of USA, No. 14: 8139-44.
- VANPOECKE, R. M. P. and M. DICKE, 2004. Indirect defense of plants against herbivores, using the *Arabidopsis thaliana* as a model plant, Plant Biology, No. 6: 387-401.
- WALLING, L. L. 2000. The myriad plant responses to herbivores, Journal of Plant Growth Regulator, No. 19: 195-216.
- WALLING, L. L. 2008. Avoiding effective defenses, Strategies employed by phloem-Feeding Insects, Plant Physiology, No. 146: 859-86.